

Halvfjerdstindstyvende Møde.

Fredagen den 8de Februar, Kl. 1.

Sekretæren, Bønløste, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underskrevet.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Beslutning af Rigsdagen med Hensyn til Statsregnskabet for Finantsaaret 1875—76.

(Forslaget findes i Tillæg C. Sp. 49—50; Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 193—208.)

Der var til denne Behandling foruden det i Betænkningen anførte ikke fremkommet noget Ændringsforslag.

Ændringsforslaget tilligemed selve Forslagets Indhold samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 2den og sidste Behandling sattes under Et under Forhandling.

Ordføreren (Bajer): Det Forslag til Beslutning, som Udvalget anbefaler det høie Thing at vedtage, adskiller sig kun deri fra det Forslag, som Landstinget allerede den 20de December har vedtaget, at, medens Landstinget vil give Dechargen rent, mener Folkethinget i Følge sin hele Stilling, at Spørgsmaalet om Anstæffelsen af Dampskibet Udevalla kun bør godkjendes gjennem en udtryffelig Afstemning. Anledningen til, at dette Spørgsmaal er kommet frem, turde vistnok være tilstrækkelig bekendt. Det var Nødvendigheden af at anstæffe et Dampskib til at besøge Farten over Lillebelt. Ministeriet havde flere Tilbud, som vare mere eller mindre uantagelige; det var et af disse Tilbud, med Hensyn til hvilket det stillede sig saaledes, at det maatte siges at være fordelagtigere at købe Skibet i Stedet for at leie det. Udvalget mener, at denne Fremgangsmaade maa billiges i Realiteten, og at der kun kunde være Spørgsmaal om, om der ikke burde være søgt særlig Bevilling i den Anledning. Det skal nu strax siges, at en saadan Bevilling ikke kunde have været søgt paa Finantsloven, men derimod vel paa en Tilleggsbevilling. Det er nu dette Spørgsmaal, som det dreier sig om, om Godkjendelse fra Rigsdagens Side bør ydes stillende, saaledes som Landstinget ønsker det, eller ved en udtryffelig Afstemning. Da de Afstemninger, som finde Sted i Anledning af Statsregnskaberne, skulle være veiledende med Hensyn til Fremtiden, tror Udvalget, at det vilde være rigtigst ved denne Leilighed at have enhver Tvivl, idet der finder en udtryffelig Afstemning Sted. Jeg skal ikke gaa ind paa Enkelthederne, i alt

Skald ikke uden nærmere Foranledning, med Hensyn til hvad der igrødt kunde siges derom. Men idet jeg omtaler selve det Ændringsforslag, der er stillet af Udvalget, maa jeg med det Samme omtale Indstillingens Form. Jeg maa dog indskyde den Bemærkning, at jeg i den Henseende ikke kan tale paa Udvalgets Vegne. Jeg staa ingenlunde alene med min Mening, men der er delte Meninger om Hovedindstillingens Form, et Spørgsmaal, der forøvrigt flere Gange har været fremme; ogsaa i den forrige Betænkning, der blev afgiven den 14de Januar, udtales der fra Udvalgets Flertals Side, at man ikke ved denne Leilighed skal tilraade at komme bort fra den hidtil brugte Form, hvori der tales om „at gjøre Ansvar gjældende“, men at man ellers finder, at det var ønskeligt at faae en anden Form, der bedre svarede til den Betydning, som der formodentlig maa tillægges Rigsdagens Beslutning med Hensyn til Statsregnskaberne. Det forekommer mig ikke heldigt, at der bruges dette Udtryk: Ret til at gjøre Ansvar gjældende. Der findes ikke Noget i Grundlovens § 50, ei heller i Statsrevisionens Instrux af Mai 1867, som tyder paa, at det ved Gjemmemgaaelsen af Statsregnskabet særlig gjaldt om at finde Punkter, med Hensyn til hvilke der skulde gjøres Ansvar gjældende, altsaa reises Rigsretstiltale. Jeg tror, at det er en Feil, man har begaaet, for meget at lade det juridiske eller rigsvetlige Standpunkt træde i Forgrunden. Naturligvis kan der reises Tiltale paa Grund af Forhold vedrørende Statsregnskabet, men det kan ogsaa ske paa Grund af mange andre Forhold, som ikke direkte vedrøre Statsregnskabet. Jeg tror, at Statsrevisionens Opgave først og fremmest er, som der staa i Grundloven, at sammenligne Finantsloven med Statsregnskabet, se, hvorledes de forskjellige Poster stemme, og gjøre Bemærkninger i saa Henseende, altsaa gjennem Rigsdagens Hjælp at kontrollere Administrationen, og tillige gjennem sine Bemærkninger at medvirke til, at der efterhaanden kommer en bedre Regnskabsorden, og at de forskjellige tvivlsomme Spørgsmaal blive løste. Ligeledes maa det være Rigsdagens og gjennem den Statsrevisionsudvalgets Opgave at udøve en Slags Kontrol ogsaa med Statsrevisionen men tillige med Administrationen. Ved den Beslutning, der tages om Statsregnskabet, skulde der øves et saadant Tilsyn; men lader man Hensynet til Anklage, til Rigsretstiltale træde i Spidsen, blive de andre mere dagligdags eller mere praktiske Hensyn let skudte for meget bort. Dertil kommer, at det jo har viist sig i Fjor, at Forslag til Rigsretstiltale slet ikke kom til at udgaa fra Statsrevisionsudvalget, men at der blev nedsat et særligt Udvalg i den Anledning. Jeg skulde derfor meget ønske, at man ad Aare kunde finde en heldigere Form. Om denne Form skal være, som det tidligere er foreslaet her i Thinget, som f. Ex. at undlade